

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 08.09.2024
Sayı : 2051

48693

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 08.09.2026

Gülcan KİŞ
Mersin Milletvekili

6 Eylül 2026 tarihinde yayımlanan 2027-2029 dönemi Orta Vadeli Program'da 2026 yılı büyüme tahmini yüzde 3,8'den yüzde 3,3'e indirilmiş, yıl sonu enflasyon tahmini ise yüzde 16'dan yüzde 28,5'e yükseltilmiştir. 2027 yılı için yüzde 4,2 büyüme ve yüzde 21 enflasyon, 2029 yılı için ise yüzde 5 büyüme ve yüzde 9 enflasyon hedeflenmektedir.

Geçmiş Orta Vadeli Programlarda tek haneli enflasyona daha erken yıllarda ulaşılacağı öngörülmüş olmasına rağmen söz konusu hedef her yeni programda ileri bir tarihe ötelenmiştir. Benzer şekilde geçmiş programlarda açıklanan büyüme, istihdam ve kişi başına milli gelir hedeflerinde de önemli sapmalar yaşanmıştır.

Diğer yandan 2027 yılı bütçe göstergelerinde toplam harcamaların yaklaşık yüzde 38,7, cari transferlerin yüzde 45,3 ve sermaye transferlerinin yaklaşık yüzde 130 artırılması öngörülmesi, 2027 yılında genişlemeci bir maliye politikasına geçileceği yönünde tartışmalara neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2026 yılı enflasyon tahmini bir önceki hedef olan yüzde 16'dan yüzde 28,5'e yükseltilmiştir. 12,5 puanlık bu sapmanın nedenleri nelerdir? Sapmanın ne kadarı dışsal gelişmelerden, ne kadarı para, maliye ve kur politikalarından kaynaklanmıştır?
2. Önceki Orta Vadeli Programlarda tek haneli enflasyona 2025 ve daha sonra 2026 yıllarında ulaşılacağı öngörülmüşken, yeni OVP'de bu hedefin 2029 yılına ötelenmesinin gerekçesi nedir? Geçmiş hedeflerin gerçekleşmemesi konusunda kurumsal bir etki veya performans analizi yapılmış mıdır?
3. Önceki OVP'de 2026 yılı için öngörülen istihdam hedefi ile yeni OVP'deki gerçekleşme tahmini arasında yaklaşık 1,8 milyon kişilik fark bulunmasının nedenleri nelerdir? İstihdam hedeflerinde yaşanan bu sapmanın sektörlere göre dağılımı nedir?
4. 2029 yılında kişi başına gelirin 25 bin dolara yükselmesi hedeflenmektedir. Geçmişte 2023 yılı için de 25 bin dolar kişi başına milli gelir hedefi açıklanmış olduğu dikkate alındığında, aynı hedefin altı yıl sonra yeniden açıklanmasının gerekçesi nedir?

5. Kişi başına milli gelirdeki dolar bazlı artışın ne kadarı reel ekonomik büyümeden, ne kadarı Türk lirasının reel değeri artmasından kaynaklanmaktadır? Kurun enflasyonun altında artmasının dolar cinsinden milli geliri yükseltici etkisine ilişkin Cumhurbaşkanlığı bünyesinde bir hesaplama yapılmış mıdır?
6. 2027 yılında merkezi yönetim bütçe harcamalarının yaklaşık yüzde 38,7, cari transferlerin yüzde 45,3 ve sermaye transferlerinin yaklaşık yüzde 130 artırılması hangi politika hedeflerine dayanmaktadır?
7. Yaklaşık 325 milyar liradan 750 milyar liraya çıkması öngörülen sermaye transferlerinin kurum, program ve harcama alanlarına göre dağılımı nedir? Söz konusu yaklaşık 425 milyar liralık ilave kaynağın hangi yatırım ve kuruluşlara aktarılması planlanmaktadır?
8. Yaklaşık 7 trilyon liradan 10,2 trilyon liraya çıkarılması öngörülen cari transferlerdeki 3,2 trilyon liralık artışın ayrıntılı dağılımı nedir? Bunun ne kadarı sosyal güvenlik sistemine, sosyal yardımlara, tarımsal desteklere, kamu iktisadi teşebbüslerine ve diğer kurumlara yönelik transferlerden oluşmaktadır?
9. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı için öngörülen ödenek teklif tavanının 2026 yılındaki 447,9 milyar lira seviyesinden 2027 için yaklaşık 2,3 trilyon liraya çıkmasının nedeni nedir? Bu artışın ne kadarı sosyal güvenlik sistemine yapılacak transferlerden, ne kadarı yeni veya genişletilecek sosyal destek programlarından kaynaklanmaktadır?
10. Cumhurbaşkanlığı ödenek teklif tavanının 21,2 milyar liradan 27,5 milyar liraya çıkarılması, yaklaşık yüzde 30'luk nominal artış anlamına gelmektedir. 2027 enflasyon hedefinin yüzde 21 olduğu bir programda Cumhurbaşkanlığı ödeneğinin hedef enflasyonun üzerinde artırılmasının gerekçesi nedir?
11. 2027 yılı bütçesinde özellikle cari ve sermaye transferlerinde görülen yüksek artışlar 2027 yılında erken genel seçime yönelik bir mali genişleme hazırlığıyla ilişkili midir? Cumhurbaşkanlığı tarafından 2027 yılında erken seçim yapılması varsayımını içeren herhangi bir ekonomik veya bütçesel senaryo çalışması yapılmış mıdır?
12. 2027 yılında seçim yapılmayacağı varsayımı altında, yüzde 21 enflasyon hedefiyle eş zamanlı olarak bütçe harcamalarının yüzde 38,7, bütçe açığının ise yaklaşık yüzde 46,5 artırılması dezenflasyon programıyla nasıl bağdaştırılmaktadır?
13. Önceki OVP'lerde enflasyon, büyüme ve istihdam hedeflerinde meydana gelen sapmalar dikkate alındığında, 2027-2029 OVP hedeflerinin güvenilirliğini sağlayan önceki programlardan farklı hangi politika araçları veya yapısal reformlar bulunmaktadır? Bunların uygulama takvimi nedir?
14. OVP sunumunda hedef sapmalarında savaş, jeopolitik gelişmeler ve deprem harcamaları vurgulanmıştır. Hukuki öngörülebilirlik, doğrudan yabancı yatırım performansı, kamu harcamalarında verimlilik, ihale sistemi ve yapısal reformlardaki gecikmelerin hedef sapmalarındaki etkisine ilişkin herhangi bir ölçüm yapılmış mıdır?